

Co mogę powiedzieć o sobie innym?

WIEDZA W PIGUŁCE

Dla nauczyciela

Celem lekcji jest pokazanie, jak ważne jest świadome udostępnianie informacji o sobie. Wprowadzenie pojęcia wizerunku ma na celu uwrażliwić na specyfikę funkcjonowania w społecznościach internetowych. Po pierwsze, należy przestrzegać podstawowych zasad bezpieczeństwa i nie podawać danych osobowych (adresu, pełnego nazwiska) oraz takich informacji jak np. dochody rodziców czy posiadany majątek. Po drugie, warto zostawić ocenę uczestników i uczestniczek moralne aspekty tworzenia wizerunku. W ten sposób pozwoli się na samodzielne zaobserwowanie subtelności w procesie budowania wizerunku. Należy jednak uświadomić uczestnikom i uczestniczkom zajęć, że każdy wybór dotyczący udostępnienia informacji ma swoje konsekwencje. Jeśli np. przemilcza się lub przeinacza część informacji, wizerunek w sieci nie przystaje do tego znanego z kontaktów bezpośrednich. Przyjmuje się, że informacje podawane na portalach towarzyskich różnią się od tych podawanych na portalach związanych z pracą i rozwojem zawodowym.

Bardzo pozytywnym aspektem jest możliwość zaprezentowania w sieci swoich umiejętności i zainteresowań. To też jest element wizerunku. Warto wskazać na niebezpieczeństwa wynikające z nadmiernego eksponowania ciała, ponieważ może to być odebrane jako prowokujące zachowanie o charakterze erotycznym.

Dwa podstawowe aspekty funkcjonowania w sieciach społecznościowych to: 1.) zasada ograniczonego zaufania i 2.) szacunek dla innych użytkowników. Wyrazić go można poprzez kulturalny sposób bycia, np. nieagresywne komentowanie czy konstruktywną krytykę, oraz szanowanie prywatności znajomych, np. nieumieszczanie zdjęć bez ich zgody.

Dla ucznia

Wizerunek to zestaw cech i informacji, które wpływają na to, jak jesteś postrzegany/postrzegana. Oznacza to, że wszystko, co zamieszczasz na swoich profilach w internecie, mówi wiele o tym, jaki/jaka jesteś. Awatar, zdjęcia i filmy, nicki i nazwy użytkownika, sygnaturki, zainteresowania i „lajki” oraz posty, a także to, co i jak piszesz – to składniki wizerunku.

Zastanów się, co inni powinni o tobie wiedzieć i jak dużo chcesz o sobie powiedzieć. Zauważ, że w różnych miejscach pojawiają się różne informacje, inne na portalach rozrywkowych, a inne na forach specjalistycznych.

Wizerunek można stworzyć poprzez manipulowanie informacjami o sobie. Zastanów się, czy warto tak postępować. Pamiętaj, że niektórzy tak robią i nie wszystko, co udostępniają, jest prawdą.

POMYSŁ NA LEKCJĘ

Uczestnicy coraz częściej w swoim życiu będą mieli okazję znaleźć się w sytuacji, kiedy trzeba się przedstawić i opowiedzieć o sobie kilka zdań. W trakcie zajęć dzieci nauczą się, co i w jaki sposób warto o sobie opowiedzieć w kontaktach bezpośrednich i przez internet.

Cele operacyjne

Uczestnicy i uczestniczki:

- potrafią się przedstawić, powiedzieć o sobie kilka zdań;
- wiedzą, że obcym nie udziela się wszystkich informacji na swój temat, rozumieją, po co stosuje się awatary i nicki;
- potrafią stworzyć swój symbol (który mógłby służyć jako awatar) i wymyślić nick.

Przebieg zajęć

1.

Czas: min
Forma: dyskusja
Pomoce: kartki papieru, ołówki

Poproś uczestniczki i uczestników, żeby każdy na kartce narysował słoneczko i napisał w nim słowo „ja”. Potem obok promieni każdy pisze, co może i chce o sobie powiedzieć. Poproś kilkoro chętnych, żeby pokazali swoje słoneczka klasie. Powiedz dzieciom, że prezentowanie się w krótkiej wypowiedzi jest trudne i często nawet dorośli mają z tym kłopot. Powiedz, że na tej lekcji nauczą się, jak można o sobie opowiadać.

2.

Czas: 10 min
Forma: dyskusja
Pomoce: **Materiał pomocniczy "Prezentacje"**, tablica, kreda

Przeczytaj głośno wypowiedzi dzieci (**Materiał pomocniczy "Prezentacje"**). Powiedz uczestnikom i uczestniczkom, że nie wszystkich informacji o sobie należy udzielać obcym. Podziel tablicę pionową kreską na pół. Poproś uczestniczki i uczestników, żeby ocenili, które elementy przeczytanych wypowiedzi są właściwe, by przekazać je obcym (imię, hobby, zainteresowania), a których informacji nie udzielamy obcym (np. informacje o nazwisku, adresie, majątku rodziców, o swoich słabych stronach). Powiedz, że nie warto przy przedstawianiu się mówić źle o sobie. Każdy ma dobre strony oraz mogące zainteresować innych zainteresowania i o nich warto opowiadać.

3.

Czas: 10 min
Forma: praca w parach
Pomoce: **Materiał pomocniczy "Awatary"**

Powiedz uczestnikom i uczestniczkom, co to jest awatar i nick. Podziel grupę na pary. Każdej parze daj **Materiał pomocniczy "Awatary"**. Poproś, żeby uczestnicy zastanowili się, co narysowane awatary i podane nicki mówią o ich właścicielach. Kim może być człowiek, który ma taki nick i awatar? Co lubi? Czym się interesuje? Wybrane osoby poproś o przedstawienie wyników pracy.

4.

Czas: 15 min
Forma: praca indywidualna, podsumowanie pracy w formie gry
Pomoce: karteczki samoprzylepne

Rozdaj kwadratowe samoprzylepne karteczki. Poproś, żeby każdy stworzył swój awatar i nick. Powiedz, że awatary i nicki to częsty sposób prezentowania się w internecie. Poproś uczestników, żeby przykleili karteczki do tablicy. Pobaw się z uczestnikami w zgadywanie, która karteczka jest czyja. Niektóre pewnie będzie trudno zgadnąć. Powiedz, że nicki i awatary niewiele o nas mówią, bo nie zawsze dobrze odgadniemy, co użytkownik chciał o sobie powiedzieć.

5.

Czas: 5 min
Forma: mini wykład prowadzącego
Pomoce: -

Powiedz uczestnikom, że awatary i nicki tworzymy, żeby się zaprezentować, ale także żeby zachować anonimowość w internecie. Przypomnij, że wśród obcych (także w internecie) nie podaje się swojego nazwiska, adresu, informacji o zarobkach rodziców ani o tym, co się posiada. Podobnie jak nie opowiadamy o prywatnych sprawach ludziom spotkanym na ulicy, nie robimy tego w internecie. Przypomnij, że za awatarem i nickiem może stać ktoś zupełnie inny, niż sobie wyobrażamy.

Ewaluacja

Czy po przeprowadzeniu zajęć ich uczestnicy i uczestniczki:

- rozumieją, na czym polega zaprezentowanie siebie przed obcymi?
- wiedzą, co to jest nick i awatar oraz potrafią stworzyć własne nicki i awatary?
- rozumieją, że pewnymi informacjami nie należy dzielić się z obcymi?

Opcje dodatkowe

Kontynuację lekcji można przeprowadzić w pracowni komputerowej. Uczestnicy tworzą swoje awatary w rysunkowym programie komputerowym.

MATERIAŁY

- Materiał Pomocniczy "Prezentacje"
- Materiał Pomocniczy "Awatary"

ZADANIE DLA UCZNIA

Zadanie 1.

Co można o sobie powiedzieć innym? Wybierz zdania, które są zgodne z elementami dobrej prezentacji siebie przed obcymi.

- ☐ Nazywam się Kozłowski i nic więcej nie mam do dodania.
- ☒ Mam na imię Kasia, lubię śpiewać.
- ☐ Mój tata zarabia tyle, że stać go na bardzo drogi komputer.

- ☒ Hoduję ryby w akwarium.
- ☒ Nie przepadam za szkołą, ale jestem dobry w sporcie i bardzo to lubię.
- ☐ Mam w domu dwa tablety i telewizor tylko dla siebie.
- ☒ Bardzo lubię czytać książki detektywistyczne.
- ☐ Jestem beznadziejny z polskiego.
- ☐ Mieszkam przy Wiśniowej 11.
- ☒ Najbardziej lubię filmy o duchach i wampirach.

SŁOWNICZEK

- **nick**: nazwa użytkownika, pseudonim zastępujący prawdziwe imię i nazwisko
- **awatar**: obrazek lub zdjęcie zastępujące prawdziwe zdjęcie użytkownika

Tekst: , scenariusz: Anna Buchner, konsultacja merytoryczna: . Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/co-moge-powiedziec-o-sobie-innym/>.

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Katalog Kompetencji 2.0, dofinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawa programowa:

2014/1/edukacja-polonistyczna/t3

2014/1/edukacja-wczesnoszkolna/c3

Podstawa programowa 2017:

Edukacja polonistyczna, I-III klasa

Osiągnięcia

Uczeń słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia, w różnych sytuacjach życiowych, wymagających komunikacji i wzajemnego zrozumienia; okazuje szacunek wypowiadającej się osobie.

Uczeń wykonuje zadanie według usłyszanego instrukcji; zadaje pytania w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi.

Uczeń słucha z uwagą lektur i innych tekstów czytanych przez nauczyciela, uczniów i inne osoby.

Edukacja społeczna, I-III klasa

Osiągnięcia

Uczeń przedstawia siebie i grupę, do której należy, zapisuje swój adres, adres szkoły, zawód i miejsce pracy rodziców; posługuje się danymi osobistymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób; jest powściągliwy w używaniu takich danych w sytuacjach nowych i wirtualnych.

Etyka, I-III klasa

Osiągnięcia

Uczeń ma świadomość, że jako człowiek posiada swoją niezbywalną godność oraz że wszystkie inne osoby posiadają taką godność;